

Arbaces, cum belli socijs pro cuiuscumque meritis dona impenderet, prouinciarū quoq; præsides pronunciavit. Babylonius Belesus, qui futurū imperiū pre dixerat, admonens præmissorū, præfecturam Babyloniam obtinuit: & simul testatus est, utrum se Belo, dum in dubio res esset fecisse, uicto Sardanapalo, regisq; incensa, cīnres se ex ea Babyloniam delaturum: ac pone templū Dēi aggerem eretur, perpetuum monumentum regni Assyriorum deleti. Hoc petiit sua sorte eunicho quodam, à qua argentum aurumq; ad se delatum occultū tenuit. Quod ignorans Arbaces, (existimabat enim, omnia igni una cum Sardanapalo absumpta esse) deferri Babyloniam cineres permisit, ciuitati immunitate concessa, Belesus paratis nauigis una cum cineribus Babyloniam usū magnam aurū argentiq; destinauit. Quare ad regem delata, iudices eius criminis dati sunt ex his qui una secum fuerant uictores. Cum Belesus factum confiteretur, iudices eū capite damnarunt. Rex, magni uir animi, uolens regni principia humanitate ac clementia firmiora reddere, non solum Beleso poenam remisit, sed & asportatum aurum argentumq; condonans, præfecturam Babyloniorum a principio cōcessam, habere iussit, afferens maiora illius erga se beneficia, quam iniurias esse. Hac uulgata clementia, non solum benevolentiam singulorum, sed et gloriam affectus est, censembris omnibus illum imperio dignum, qui ita parceret delinqüentibus. Arbaces suis bonis ciuibis concessis, urbem à solo euerit: aurum argentumq; omne (nam ad multa talenta ex ascendio effluxerat) detulit in Ecbatanam Mediæ urbem. Hoc pacto Assyriorum imperium, quod ad trigesimam prolem à Nino peruenierat, annis mille & quadringentis ad Medos transiit.

Arbaces Major

DE CHALDAEIS, ET DE OB- seruatione astrorum. Cap. VIII.

NVncæquum uidetur, quo nūl memoratu dignum omittamus, de his qui Chaldaei apud Babylonios uocantur, referre. Chaldaei Babyloniorū antiquissimi, eum locū in sua rep. quem in Aegypto sacerdotes obtinuere. Ad cultum enim deorum deputati, per omnem uitam philosphantur, peritissimi astrologie habiti. Multi diuinatione quadā futura prædecabant, ac tum augurijs, tum sacris, tum alijs quibusdam incitationibus & mala auertere ab hominibus, & bona afferre, auguria insuper somniaq; & prodigia interpretari consueverunt. Eorum preterea quæ ad sacra speculanda pertinent, peritissimi. Non enim quemadmodum Graci, horum omniū doctrinam percipiūt. Nam priuati a patribus progenie secuti eam discunt philosophiam, omni aliarū rerū cura polhabita. Ita, tum quia à teneris annis in ea doctrina eruditū, tum quia diuitiis in illa perseverant, doctissimi euadunt. Apud Gracos u plurimum tardē ad philosophiam accedunt, paulumq; in ea immorati, ad quæstum uertuntur. Pauci admodum in ea immorantur perdiscenda, lucri gratia ad alia exercitia uerti. Non enim de more imitantur parentum doctrinam, sed ipsi sua sponte uarijs studijs pro libito incumbunt. Etenim barbari in suscepio exercitio semper immorantur, Graci uero lucri gratia nouis semper opinionibus incubentes, deq; maximis disciplinis inter se alterantes, incertos discipulos reddunt, animumq; eorum per omnem uitam dubium, nulla certa sententia, errare cōpellunt. Ita si quis præclarissimorum philosophorum diligenter lectas exquirat, repugnantes admodum, maximisq; de rebus inuicem contrarias competiat. At uero Chaldaei mundum sempiternum esse aiunt, necq; principium habuisse, necq; fortitudinem esse finem. Vniuersorum ordinem atq; ornatum diuina quadam prouidentia factum. Cœlestia omnia non casu, aut sua sponte, sed determinato quodam firmoq; deorū nutu iudicioq; esse perfecta. Astrorum, longa obseruatione cursum naturamq; diligentissime scrutati, multa futura homi-